

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem v právní věci

žalobce: **S. S. M.**, nar.,
státní příslušnost,
v České republice bytem,

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky,**
sídlem Nad štolou 936/3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 5. 2018, č. j. MV-144703-6/OAM-2017,

t a k t o :

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladu řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů.
- IV. Ustanovenému zástupci JUDr. Martinu Šmerdovi, advokátovi se sídlem Vránova 756/39, 621 00 Brno **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 8 228 Kč, která je splatná do 60 dnů od

právní moci tohoto rozsudku z účtu Krajského soudu v Brně. Náklady právního zastoupení nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Shora specifikovaným rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, Příjímací středisko cizinců Zastávka ze dne 6. 11. 2017, č. j. CPR-26294-24/ČJ-2017-931200-SV (dále jen rozhodnutí správního orgánu I. stupně). Rozhodnutím správního orgánu I. stupně bylo žalobci dle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) uloženo správní vyhoštění a doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie byla stanovena na 1 rok.

II. Žaloba a její doplnění

Žalobce především namítal, že žalovaný porušil úst. § 89 odst. 2 zák. č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) ve spojení s úst. § 2, 3 a 4 správního řádu a § 68 odst. 3 správního řádu. Porušil rovněž § 50 správního řádu ve spojení s § 119 odst. 1 písm. c) bod 2, § 119 a odst. 2 zákona o pobytu cizinců.

Své námitky skutkově konkretizoval tak, že důsledkem rozhodnutí je nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života. Správní orgán I. stupně a ani žalovaný si pro svá rozhodnutí nezajistily dostatečné podklady. Žalovaný ohledně situace v Nigérii vycházel toliko z neaktuálních zpráv z první poloviny roku 2017, ačkoliv jsou volně a veřejně k dispozici i mezinárodní zprávy o situaci v Nigérii v roce 2018. Z těchto zpráv pak zejména vyplývá, že v Nigérii hrozí žalobci svévolné mučení, špatné zacházení a protiprávní zadržování a i nezákonné zabíjení, a to vše realizované i ze strany státních orgánů. Žalobce navrhl k důkazu zprávu Ammesty International v originálu dostupnou na www.amnesty.org.

III. Vyjádření žalovaného

Žalovaný ve svém vyjádření především odkázal na obsah napadeného rozhodnutí. Zdůraznil, že žalobce přicestoval do ČR již v roce 2008, přičemž jeho žádost o mezinárodní ochranu byla zamítnuta. Následně proběhl i soudní přezkum. Ani jeho další žádost nebyla úspěšná. Žalobce v ČR uzavřel sňatek, avšak jeho manželství se rozpadlo, a tudíž i jeho žádost o přechodný pobyt z titulu rodinného příslušníka občana EU byla zamítnuta. Žalovaný rovněž zdůraznil, že důvody, které vedly žalobce k vycestování z Nigérie, již byly dostatečně vypořádány v jednotlivých samostatných řízeních o mezinárodní ochraně (včetně obstarání příslušných aktuálních informací o zemi původu). Bylo shledáno, že vycestování žalobce do Nigérie je možné a nebyla ani shledána nepřiměřenost vydaného rozhodnutí o uložení správního vyhoštění z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života. Navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Posouzení věci krajským soudem

Podle § 179 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, *vycestování cizince není možné v případě důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu brozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*

Podle odst. 2 téhož ustanovení *za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.*

Podle § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců *policie v rámci rozhodování o správním vyhoštění podle § 119 a 120 je povinna si vyžádat závazné stanovisko^{9b)} ministerstva, zda vycestování cizince je možné (§ 179); to neplatí, rozhoduje-li policie o správním vyhoštění při vycestování cizince na hraničním přechodu a cizinec výslovně uvede, že jeho vycestování je možné.*

Přímo v § 120 a odst. 1 zákona o pobytu cizinců je v případě závazného stanoviska formou poznámky pod čarou odkázáno na § 149 správního řádu.

Podle § 149 odst. 1 správního řádu *závazné stanovisko je úkon učiněný správním orgánem na základě zákona, který není samostatným rozhodnutím ve správním řízení a jehož obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu. Správní orgány příslušné k vydání závazného stanoviska jsou dotčenými orgány.*

Podle § 149 odst. 5 správního řádu *jestliže odvolání směřuje proti obsahu závazného stanoviska, vyžádá odvolací správní orgán potvrzení nebo změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného správnímu orgánu příslušnému k vydání závazného stanoviska. Tomuto správnímu orgánu zasílá odvolání spolu s vyjádřením správního orgánu prvního stupně a s vyjádřením účastníků. Po dobu vyřizování věci nadřízeným správním orgánem správního orgánu, který je příslušný k vydání závazného stanoviska, lhůta podle [§ 88 odst. 1](#) neběží.*

Posouzení důvodů znemožňujících vycestování dle § 179 zákona o pobytu cizinců považuje za závazné stanovisko rovněž i Nejvyšší správní soud (např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 8.10.2013, č.j. 6 Azs 15/2010-82 a č.j. 6 As 48/2013-33 ze dne 26.7.2013). Závazné stanovisko může tedy s ohledem na zásadu legality vydat pouze správní orgán, který je k tomu na základě zákona oprávněn (v posuzovaném případě Ministerstvo vnitra ČR) a také jeho vydání musí mít zákonnou oporu (§ 120 a ve spojení s § 179 zákona o pobytu cizinců). Dle § 149 odst. 5 správního řádu o odvolání proti obsahu závazného stanoviska rozhoduje správní orgán nadřízený správnímu orgánu příslušnému

k vydání závazného stanoviska. Porušení této povinnosti může mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé. Soud zde odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23.9.2010, č.j. 5 As 56/2009-63, kde je uvedeno: „Jestliže odvolací orgán rozhodne o odvolání, které směřuje proti obsahu závazného stanoviska dotčeného správního orgánu, aniž by si v souladu s § 149 odst. 4 správního řádu z roku 2004 vyžádal potvrzení či změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného dotčenému správnímu orgánu, dopustí se podstatného porušení ustanovení o řízení, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé.“ Institut závazného stanoviska tedy znemožňuje, aby správní orgány rozhodující o správním vyhoštění samy posoudily důvody znemožňující vycestování dle § 179 zákona o pobytu cizinců, neboť k jejich posouzení a vydání závazného stanoviska je příslušné Ministerstvo vnitra ČR. Porušení takového postupu by mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé. Rozhodnutí správních orgánů o vyhoštění je pak podmíněno rozhodnutím Ministerstva vnitra ČR jako dotčeného orgánu, které podle § 120 a ve spojení s § 179 zákona o pobytu cizinců vydalo závazné stanovisko k možnosti vycestování cizince (žalobce) dne 27.9.2017, ev. č. ZS37662. Závazné stanovisko bylo vydáno pro potřeby řízení o správním vyhoštění, přičemž bylo rozhodnuto, že vycestování žalobce do Nigerijské federativní republiky je možné. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že odvolání žalobce proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně směřovalo i proti obsahu závazného stanoviska. Správní orgán I. stupně proto postupem dle § 149 odst. 5 správního řádu vyžádal potvrzení závazného stanoviska od nadřízeného správního orgánu, tj. ministra vnitra České republiky. Ministr vnitra České republiky vydal dne 15.3.2018, pod č. MV-145457-2/OAM-2017 závazné stanovisko, kterým potvrdil závazné stanovisko odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra České republiky ze dne 27.9.2017, ev. č. ZS37662. Ministr vnitra pak vyšel při přezkumu závazného stanoviska z informací ohledně bezpečnostní situace v Nigérii, a to: Informace OAMP MV ČR – Nigérie- Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 10.11.2017, Informace OAMP MV ČR –Nigérie-Bezpečnostní a politická situace v zemi- leden 2017, Informace MZV ČR č.j. 100579/2017-LPTP ze dne 10.5.2017 a Zpráva Freedom House- Svoboda ve světě 2017-Nigérie-leden 2017. Žalobce pak popisoval své problémy v Nigérii tak, že měl přítelkyni, která čekala rodinu, avšak rodiče si nepřáli, aby se kvůli rozdílnému náboženství vzali. Žalobce dále uvedl, že došlo k útoku vůči jeho přítelkyni, při němž zemřela. Její rodina jej pak podezírala a z jejich strany mu hrozilo nebezpečí, šlo mu o život, a proto by nucen vycestovat. I jeho otce obvinili z toho, že poslal určité osoby, aby jeho přítelkyni zabily. V Nigérii byl pak dle jeho tvrzení zabit i jeho bratr. Ministr vnitra pak v závazném stanovisku dospěl shodně jako Ministerstvo vnitra k závěru, že žalobce neprokázal, že by mu hrozilo nebezpečí vážného ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu uložení nebo vykonání trestu smrti mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání. Dostal-li se žalobce do shora uvedené situace, pak měl využít nástrojů, které mu poskytuje tamní právní řád. Dle jeho výpovědi to však ani v jednom případě neučinil, situaci se nepokusil žádným způsobem řešit a opustil zemi. Rovněž nevyužil možnost institutu vnitřního přesídlení. Neprokázal ani, že smrt jeho bratra souvisí s jeho osobou.

Soud dále k věci uvádí, že tvrzené obtíže žalobce v zemi původu byly už i podrobeny přezkumu v rámci jeho opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Poslední je rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 11.7.2017, č.j. 8 Azs 101/2017-26 v němž je mj. uvedeno: „[12] Pokud jde o neaktuálnost a nedostatečnost podkladů pro rozhodnutí, Nejvyšší správní soud konstatuje, že žalovaný pro účely svého rozhodnutí

vycházel z dostatečně aktuálních a objektivních podkladů, jako např. Informace MZV ČR ze dne 26. 5. 2015 a 2. 12. 2015, Výroční zpráva Human Rights Watch ze dne 27. 1. 2016, Výroční zpráva Amnesty International ze dne 25. 2. 2015, Výroční zpráva Freedom House, Svoboda ve světě – Nigérie, ze dne 28. 1. 2015 a dále aktuální články ČTK. Zprávy organizací Amnesty International nebo Human Rights Watch jsou obecně vnímány jako dostatečně objektivní a nezávislý zdroj informací.

[13] Z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že v případě opakovaných žádostí o mezinárodní ochranu se jedná „o výjimku, kterou je třeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, a sice princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci pravomocně rozhodnuté“, a je tedy nutné zajistit, aby „nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí“ (rozsudek čj. 9 Azs 5/2009-65). V rozsudku čj. 3 Azs 6/2011-96 rozšířený senát Nejvyššího správního soudu uvedl, že „[o]důvodnění správního rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany proto musí vždy obsahovat zdůvodněný závěr správního orgánu o tom, že 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“ Vzhledem k poslednímu kritériu Nejvyšší správní soud konstantně zdůrazňuje, že „hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit během předchozího pravomocně ukončeného řízení“ (rozsudek čj. 9 Azs 5/2009-65). Z výše uvedeného vyplývá, že k meritornímu přezkumu opakované žádosti o mezinárodní ochranu je správní orgán povinen pouze v případě, že změna situace v zemi původu může mít vliv na konkrétní situaci žadatele (srov. usnesení čj. 2 Azs 147/2015-52).

[14] Žalovaný se při posouzení první stěžovatelovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany zabýval možností udělení doplňkové ochrany. Přitom zkoumal i bezpečnostní situaci v Nigérii a rozhodl, že se dle dostupných zpráv nenachází ve válečném stavu či vnitřním ozbrojeném konfliktu, na základě nichž by stěžovateli mohlo hrozit ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí. Změnou bezpečnostní situace se žalovaný zabýval i při posouzení druhé žádosti žadatele. Na základě četných zpráv o situaci v Nigérii (viz odst. [12] tohoto usnesení), dospěl k závěru, že situaci v Nigérii nelze považovat za zhoršenou, ani za stav vnitřního či mezinárodního ozbrojeného konfliktu, nebo za situaci, ve které by pouhá přítomnost žadatele na území znamenala jeho přímé a bezprostřední ohrožení. Uzavřel, že stěžovatel nenaplnil podmínky pro věcné posouzení opakované žádosti o mezinárodní ochranu.

[15] Nejvyšší správní soud se bezpečnostní situací v Nigérii zabýval i v nedávném usnesení ze dne 14. 3. 2016, čj. 2 Azs 302/2015-49, dle něhož: „Nejvyšší správní soud uznává, že na území Nigérie probíhaly a probíhají některé místní a regionální konflikty. Není však důvodu se domnívat, že by se stěžovatelka v případě návratu do vlasti dostala do odlišného (horšího) postavení než ostatní obyvatelstvo. Federální vláda se snaží o konsolidaci poměrů, i když to s ohledem na dobu, po kterou nestabilní situace v jednotlivých částech této země panovala, není

rozhodně jednoduché (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2013, č. j. 4 Azs 35/2012 - 68). Stěžovatelka nepředložila žádný důkaz, na základě kterého by bylo možné se reálně domnívat, že by jí v případě návratu do vlasti hrozilo nebezpečí mučení, nelidského nebo ponižujícího zacházení či trestu. Nebroží jí ani vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, jelikož se Nigérie nenachází ve válečném stavu a na celém území této země neprobíhá vnitřní ozbrojený konflikt (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 - 68). Lokální problémy v podobě zhoršení bezpečnostní situace z důvodu bojů mezi nigerijskou armádou a příslušníky islamistické sekty Boko Haram, nadto izolované v severovýchodní části Nigérie, jsou tedy řešitelné vnitřním přesídlením“.

[16] K otázce vnitřní ochrany (někdy též označované jako „možnost vnitřního útěku“ či „možnost vnitřního přesídlení“) rovněž existuje bohatá a konstantní judikatura (srov. rozsudky čj. 4 Azs 99/2007-93, čj. 5 Azs 40/2009-74 a čj. 4 Azs 99/2007-93). Nejvyšší správní soud k této otázce v usnesení čj. 7 Azs 19/2012-22 konstatoval, že „lokální problémy jsou také řešitelné vnitřním přesídlením. Koncept vnitřní ochrany je jen vyjádřením zásady subsidiarity mezinárodní ochrany. K tomu lze dodat, že posuzování možnosti vnitřní ochrany lze plně vztáhnout nejenom k azylu, ale též k tzv. doplňkové ochraně ve smyslu § 14a odst. 1 zákona o azylu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 3. 2012, čj. 2 Azs 29/2011-70, dostupné na www.nssoud.cz).“

[17] Co se týče stěžovatelem tvrzených šikanózních tendencí obyvatelstva, Nejvyšší správní soud již vyložil, že žádost o mezinárodní ochranu, jejímiž jedinými důvody jsou toliko potíže se soukromými osobami v domovském státě, nemůže být bez dalšího důvodná. Důvodem pro udělení azylu mohou být pouze tehdy, pokud by orgány domovského státu, u nichž by se žadatel skutečně domáhal poskytnutí ochrany, nebyly schopny ochranu před takovým jednáním poskytnout (srov. např. rozsudky čj. 4 Azs 5/2003-51, čj. 3 Azs 22/2004-48 a čj. 2 Azs 81/2006-85).“

Soud tedy odkazuje na shora citované rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, které se přímo zabývalo tím, zda žalobci v případě návratu nehrozí nebezpečí mučení, nelidské nebo ponižující zacházení či trest. Nejvyšší správní soud shodně jako žalovaný neshledal, že by žalobci v případě návratu do Nigérie hrozilo jednání, které je zakotveno i v ust. § 179 odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců. Soud se s jejich hodnocením ztotožnil. Ani žalobce zmiňovaná zpráva Amnesty International nedokládá, že by konkrétně žalobci hrozilo nebezpečí vážné újmy či by v Nigérii probíhal vnitřní ozbrojený konflikt. Soud nadto uvádí, že ani nemohlo dojít k zásahu do jeho soukromého či rodinného života, neboť žalobce na území ČR nemá žádné rodinné příslušníky (jeho manželství bylo rozvedeno), jeho zdravotní stav je dobrý a na území ČR nemá vybudované ani žádné sociální nebo ekonomické zázemí tak, aby bylo možné konstatovat pevné vazby na ČR.

V. Náklady řízení

Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.r.s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročež nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Ustanovenému zástupci žalobce soud přiznal odměnu za zastupování v tomto řízení na náklady státu (výrok IV. § 35 odst. 8 s. ř. s.). Ustanovený zástupce má právo na odměnu, která se skládá z nákladů právního zastoupení ve smyslu vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu (dále jen „Vyhláška“), které spočívají ve dvou úkonech právní služby: převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby (§ 11 odst. 1 písm. b) a d) v sazbě 3100 Kč za každý úkon právní služby. K těmto úkonům právní služby náleží též náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč za každý úkon právní služby. Jelikož zástupce žalobce doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, zvýšil krajský soud částku odměny za právní zastoupení o tuto daň (21 %). Celkem tedy ustanovenému zástupci přísluší na jeho odměně za právní zastoupení v předmětné věci částka 8 228 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 18. července 2018

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.